

Charlotte Schleiffert t/m 15 maart in Museum W Als de vrijheid mislukt

Als de vrijheid mislukt is een onheilspellende tentoonstellingstitel die klinkt als een waarschuwing, als een noodsignaal dat verder reikt dan het Rotterdamse atelier van Charlotte Schleiffert. Want vrijheid is geen vanzelfsprekendheid, maar een voortdurend bevochten ruimte. Precies die kwetsbaarheid legt Schleiffert bloot in haar monumentale tekeningen en schilderijen.

is doordrenkt van engagement. Ze spreekt zich uit over genderkwesties, seksuele vrijheid en bredere vrijheidsvraagstukken, en werpt licht op thema's als armoede, onrecht, vrouwenonderdrukking en machtsongelijkheid. Haar beelden zijn direct, rauw en persoonlijk – vaak geïnspireerd door de actualiteit en eigen ervaringen. Uit krantenartikelen, boeken en nieuwsfoto's destilleert zij onderwerpen die haar opvallen. Vanuit een associatieve werkwijze construeert zij hieruit veelal verhalende tekeningen van uiteenlopende taferelen: van erotische natuurcomposities met enorme aubergines tot schilderijen en tekeningen over het dumpen van elektronisch afval, vluchtelingen en oorlogsgeweld.

Gelaagd materiaalgebruik

In haar tekeningen en schilderijen gebruikt Schleiffert een rijke mix aan materialen, zoals pastelkrijt, diverse soorten verf en colla. Ook maakt zij veelvuldig gebruik van collage technieken, waarbij ze onder meer zilverpapier en plasticfolie verwerkt. Dit gelaagde materiaalgebruik wordt gecombineerd met felle kleuren, abstracte vormen, verrassende uitsneden en onrealistische proporties. Dat is goed te zien in het werk *Dippo ceremonie* (2016). Op het eerste gezicht toont dit schilderij een feestelijk tafereel: een dansende menigte op de achtergrond en op de voorgrond een vrouw in verleidelijke pose, weergegeven in krachtige vormen en felle kleuren oranje, blauw en geel. Maar achter die schijnbare vrolijkheid schuilt een confronterende werkelijkheid: de compositie is gebaseerd op een foto van een vrouwenbesnijdenis. Opvallend is dat de vrouw op de voorgrond veel groter is afgebeeld dan de groep mannen achter haar. Door deze verstoorde verhouding krijgt zij een onverwacht overwicht op de mannen, alsof ze de regie over de scène terugpakt. Juist door deze werkwijze – de letterlijke gelaagdheid van materialen en de vervreemdende inzet van vorm en verhouding – wordt ook de inhoud meerlagig: feestelijkheid en gruwel, kwetsbaarheid en kracht, botsen en versmelten in één beeld.

Hybride figuren

Schleiffert tekent en schildert vrijwel altijd vrouwenfiguren. Vooral bekend is ze om haar tekeningen van meer dan drie meter hoog, waarop hybride wezens verschijnen. Inmiddels maakte ze er al ruim honderd. De figuren vallen op door hun maskers, vogelkoppen en uitbundige kleding. Sommige dragen kleurrijke leggings, andere zijn gehuld in barokke baljurken. In de tentoonstelling zijn meerdere van deze grootse verschijningen te zien. *Mimi with dragonflies* (2023) toont een vrouw met een blauw masker, gekleed in een kimono-achtig gewaad met gele leggings en hoge hakken. Rondom haar zweven libellen, die de figuur iets magisch meegeven. In *Lady Gaga* (2016) groeit uit een knalrode baljurk een roefvogelhoofd. De jurk is bedekt met sprookjesachtige motieven: vissen, draken, vogels, een eenhoorn, gouden belletjes en bloemen. Onder de rok verschijnen twee forse klauwen. In deze vermenging van mens en dier ontstaat het mythische fabeldier waarom Schleiffert bekendstaat. De kunstenaar tekent haar

Mimi with dragonflies, 2023.

figuren op de grond. Ze begint altijd bij het gezicht: dat moet overtuigen. Pas als de blik klopt, krijgt het lichaam vorm en daarna de omgeving.

Waakzaamheid

De tentoonstelling *Als de vrijheid mislukt* brengt een groot aantal recente tekeningen en schilderijen van Charlotte Schleiffert samen. De titel, ontleend aan een van haar werken, vangt de urgentie van haar hele oeuvre. Vrijheid is immers geen vanzelfsprekendheid, maar een ideaal dat telkens opnieuw bevochten moet worden. Schleifferts werk confronteert ons met de dreiging van terugval en het verlies van verworven rechten, zowel maatschappelijk, politiek als persoonlijk. Haar beeldtaal, rijk aan contrasten, roept indringende vragen op over autonomie, macht en verantwoordelijkheid. Ook Museum W stelt zich tot doel zijn bezoekers vragen mee te geven. De W staat daarbij niet alleen voor Weert, maar ook voor wie, wat, waar, wanneer en waarom. In dit licht – en in dialoog met Schleifferts tentoonstelling – dringen zich existentiële vragen op: Wat is vrijheid? Ten koste van wie bestaat de vrijheid van een ander? En wat gebeurt er wanneer vrijheid faalt? Schleifferts werk dwingt ons niet weg te kijken, maar positie te kiezen – als individu én als gemeenschap. Als de vrijheid mislukt is daarmee niet alleen een waarschuwing, maar ook een oproep tot waakzaamheid en verzet.

■ Charlotte Schleiffert - *Als de vrijheid mislukt*
t/m 15 maart
Museum W, Meikool 2, Weert, Open di-zo 11-17
www.museumw.nl

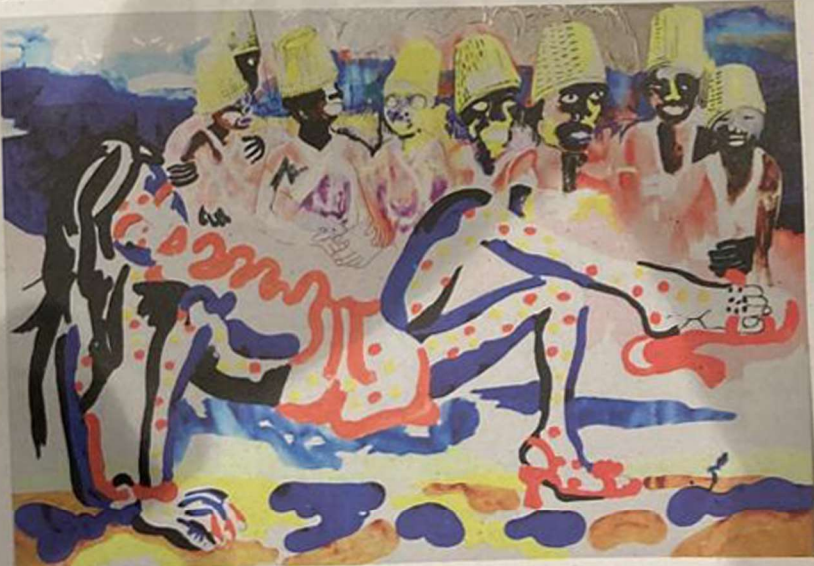

Lady Gaga, 2016.

Het begrip vrijheid staat bij Charlotte Schleiffert niet alleen voor persoonlijke autonomie, maar voor een ideaal dat juist nu steeds meer onder druk staat – en daarmee de kern van onze tijd blootlegt. We leven in een wereld waarin dreigingen zich opstapelen en elkaar versterken: oorlog en geweld, klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit, groeiende ongelijkheid, een groeiende angst voor de ander en een afnemende acceptatie van gender- en seksuele diversiteit. Het zijn geen losstaande kwesties, maar schakels in een netwerk van crises dat onze samenleving steeds grilliger en onvoorspelbaarder maakt. Juist die veelheid aan lagen is zichtbaar in Schleifferts beeldtaal. Haar figuren zijn samengesteld en meerstemmig, geladen met tegenstellingen en tegenstrijdigheden. Ze belichamen tegelijk kracht en kwetsbaarheid, schoonheid en dreiging, en geven zo vorm aan de complexiteit van het huidige klimaat.

Expressieve tekeningen en fabeldieren

Al ruim dertig jaar bouwt Charlotte Schleiffert aan een krachtig en kleurrijk oeuvre. In expressieve composities verbeeldt zij figuren die opvallen door hun intense kleuren, gedurfde vormen en gelaagde betekenissen. Haar personages zijn samengestelde wezens: man én vrouw, dier én mens, natuur én cultuur, vrede én oorlog. Deze samensmeltingen leiden tot intrigerende gestalten die agressie, zelfverzekerdheid en sensualiteit uistralen. Schleifferts werk

Dippo ceremonie, 2016.